

Duyuru Tarihi : 27.06.2006
Duyuru No : DUYURU/2006-122

GELİR VERGİSİ KANUNU'NUN MENKUL KIYMET GELİRLERİ İLE İLGİLİ GEÇİCİ 67 İNCİ MADDESİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINI ÖNGÖREN KANUN TEKLİFİ

Bilindiği gibi, Gelir Vergisi Kanunu'nun 01.01.2006 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren Geçici 67 nci maddesi ile ;

- Menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının alım - satım kazançları ile faiz gelirleri,.
- GVK'nun 75 inci maddesinin 2 inci fıkrasının 5 numaralı bendinde yazılı menkul sermaye iratları (her nevi tahvil ve hazine bonosu faizleri ile TKİ, KOİ ve Özelleştirme İdaresi'nce çıkarılan menkul kıymetlerden sağlanan gelirler),
- Mevduat faizi ve repo gelirleri,
- Yatırım fon ve ortaklıklarının kurumlar vergisinden müstesna portföy kazançları üzerinden %15 oranında vergi kesintisi yapılması mecburiyeti getirilmiştir.

Bu kesinti, geliri elde edenin kim olduğuna bakılmaksızın yapılmakta olup, prensip itibarıyla bu maddeye istinaden yapılan kesinti nihai vergi mahiyetindedir. Bu nedenle gelirleri geçici 67 inci madde uyarınca vergi kesintisine tabi tutulmuş bulunan tam ve dar mükellef gerçek kişilerle dar mükellef kurumların prensip itibarıyla bu gelirleri için beyanname vermelerine gerek bulunmamaktadır. Ancak, dar mükellefler de dahil olmak üzere, bu madde kapsamında kesintiye tabi tutulan ve yıllık veya münferit beyanname ile beyan edilmeyeceği belirtilen menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar için istenirse yıllık beyanname verilebilir.

1.1.2006 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren bu uygulama konusunda özellikle dar mükellef kurumlar yönünden ortaya çıkan tereddütler ve eleştiriler üzerine Hükümet yetkilileri basın toplantısı yaparak uygulamada değişiklik yapılacağını ifade etmişlerdir. Çok kısa bir süre içerisinde konu Meclis'e kanun teklifi olarak gelmiş ve Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülerek kabul edilmiştir. Yakında Meclis Genel Kurulu'nda görüşülerek yasalaşması beklenmektedir.

Ekte bilgilerinize sunulan teklif özetle,

- Türkiye'de yerleşik olmayan dar mükellef gerçek kişi ve kurumların finansal araçlardan Türkiye'de elde ettikleri kazanç ve iratlara uygulanacak kesinti oranının sıfıra indirilmesini,
- Söz konusu mükelleflerin Hazine tarafından yurtdışından ihraç edilen menkul kıymetlerden sağladıkları gelirlerin münferit veya özel beyanname ile beyan edilmeyeceğini,
- Yatırım fon ve ortaklıklarının fon veya ortaklık bünyesinde kesinti yoluyla vergilenmesi uygulamasından vazgeçilmesini,
- Gerçek kişiler hariç yerli ve yabancı kurumların yapacakları vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinden doğan kazançlara geçici 67 nci maddenin 2006 yılında uygulanmayacağını öngören fıkra da yer alan "2006 yılında" ibaresinin kaldırılarak 2006 yılı sonuna kadar geçerli olan düzenlemenin sürekli hale getirilmesini ve
- Geçici 67 nci maddede yer alan kesinti oranlarını sıfıra kadar indirme veya bir katına kadar artırma konusunda Bakanlar Kurulu'na yetki verilmesini öngörmektedir.

Saygılarımızla.

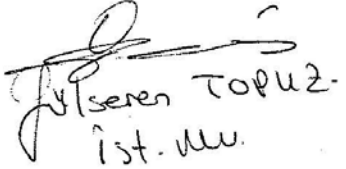
ADALET ve KALKINMA PARTİSİ T.B.M.M. Grup Başkanlığı
Tarih : 22.06.2006
Sayı : 1239

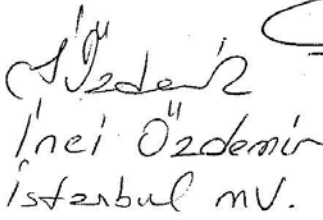
2/825
23619-56729

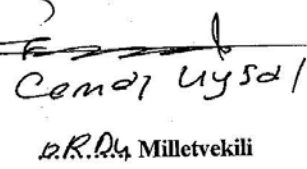
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

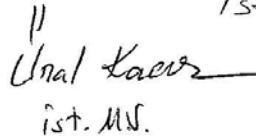
193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda değişiklik yapılmasına ilişkin kanun teklifi gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

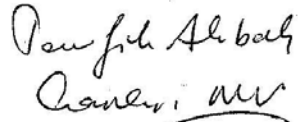
Gereğini saygılarımla arz ederim

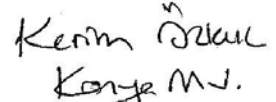

Fikriye Topuz
İst. MV.

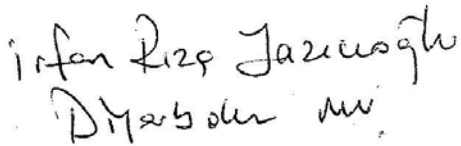

İnci Özdemir
İstanbul MV.

Cemal Uysal
B.R.D. Milletvekili

Ünal Kaer
İst. MV.

Samiye Akbal
Çanakkale MV.

Kerem Örsen
Konya MV.

İrfan Rıza Jazuoğlu
Diyarbakır MV.

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon				
Plan ve Bütçe				
Tarih: 22.6.2006	E.No: 2/825			
M. Y.	M. B.	M. D.	M. S.	Gen. Sek.
BAŞKAN				

**193 SAYILI GELİR VERGİSİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

Madde 1- 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun Geçici 67 nci maddesinin;

a) (1) numaralı fıkrasının birinci paragrafının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Dar mükellef gerçek kişi ve kurumlar ile Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan yatırım fon ve ortaklıklarının (konut finansman fonları ile varlık finansman fonları dahil) bu madde kapsamındaki işlemlerinden doğan gelirlerinde bu oran % 0 olarak uygulanır.”

b) (1) numaralı fıkrasının altıncı paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Hazine tarafından yurt dışında ihraç edilen menkul kıymetlerin alım satımı, itfası sırasında elde edilen getirileri ile bunların dönemsel getirilerinin tahsilinde, tam mükellef kurumlara ait olup, İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında işlem gören ve bir yıldan fazla süreyle elde tutulan hisse senetleri ile sürekli olarak portföyünün en az % 51’i İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında işlem gören hisse senetlerinden oluşan yatırım fonlarının bir yıldan fazla süreyle elde tutulan katılma belgelerinin elden çıkarılmasında ve hisse senetleri kâr paylarının hisse sahipleri adına tahsilinde bu fıkra hükümleri uygulanmaz. Tam mükellef kurumlara ait olup, İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında işlem gören ve bir yıldan fazla süreyle elde tutulan hisse senetlerinin elden çıkarılmasından elde edilen gelirler için, Gelir Vergisi Kanununun Mükerrer 80 inci madde hükümleri uygulanmaz.”

c) (7) numaralı fıkrasının ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Söz konusu fıkra hükümleri uyarınca tevkifata tabi tutulsun tutulmasın dar mükellef gerçek kişi veya kurumlarca Hazine tarafından yurt dışında ihraç edilen menkul kıymetlerden sağlanan kazanç ve iratlar için münferit veya özel beyanname verilmez.”

ç) (8) numaralı fıkrasında yer alan “% 15 oranında” ibaresi “% 0 oranında” olarak değiştirilmiştir.

d) (10) numaralı fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki (11) numaralı fıkra eklenmiş ve müteakip fıkra numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir.

“11) 1.1.2006 tarihinden sonra ihraç edilen devlet iç borçlanma senetleriyle bu tarihten sonra iktisap edilen menkul kıymetler ve diğer sermaye piyasası araçlarından bu kanunun yürürlüğe girmesinden sonra sağlanan kazanç ve iratlar bakımından geçerlidir.”

e) (14) numaralı fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “2006 yılında” ibaresi fıkra metninden çıkarılmıştır.

f) (16) numaralı fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki (17) numaralı fıkra eklenmiş ve müteakip fıkra numaraları buna göre teselsül ettirilmiştir.

“Bakanlar Kurulu bu maddede yer alan oranları her bir kazanç ve irat türü itibarıyla, yatırım fonlarının katılma belgelerinin fona iade edilmesinden elde edilen kazançlar için fonun portföy yapısına göre, ayrı ayrı sıfıra kadar indirmeye veya bir katına kadar artırmaya yetkilidir.”

Madde 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ASLI GİBİDİR

Gündüz DİNÇER
Kanunlar ve Kararlar Müdürü

GENEL GEREKÇE

Kanun teklifiyle tasarrufların vergilendirilmesi konusunda ortaya çıkan gelişmeler ve genel trendler dikkate alınarak vergileme rejimi yeniden düzenlenmektedir. Teklif ile, iç mevzuatımızda tasarrufların vergilendirilmesi konusunda Avrupa Birliği uygulamalarıyla da uyum sağlanması hedeflenmektedir.

Aynı zamanda ülkemizdeki kurumsal yatırımların teşvik edilmesi amacıyla yatırımcıların yatırım fon ve ortaklıkları aracılığıyla yatırım yapmalarını özendirici düzenleme yapılmak suretiyle mali piyasalardaki derinliğin artırılması amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Maddenin birinci fıkrasının;

(a) bendiyle ülkemizde yerleşik olmayan dar mükellef gerçek kişi ve kurumların finansal araçlardan Türkiye’de elde ettikleri kazanç ve iratlarına uygulanacak tevkifat oranı sıfıra indirilmekte, aynı zamanda (c) bendiyle de söz konusu mükelleflerin Hazine tarafından yurt dışında ihraç edilen menkul kıymetlerden sağladıkları kazanç ve iratlar için münferit veya özel beyanname vermeyecekleri hükmüne bağlanmaktadır. Ayrıca, yatırım fon ve ortaklıklarının finansal araçların alım satımı ve bunlara ilişkin getirilerin tahsili sırasında uygulanacak tevkifat oranı sıfıra indirilmektedir.

(b) bendiyle, Hazine tarafından yurt dışında ihraç edilen menkul kıymetlerin alım satımı, itfası sırasında elde edilen getirileri ile bunların dönemsel getirilerinin tahsilinde ve tam mükellef kurumlara ait olup, İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında işlem gören ve bir yıldan fazla süreyle elde tutulan hisse senetlerinin elden çıkarılmasından sağlanan kazançların yanı sıra sürekli olarak portföyünün en az % 51’i İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında işlem gören hisse senetlerinden oluşan yatırım fonlarının bir yıldan fazla süreyle elde tutulan katılma belgelerinin elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar da istisna kapsamına alınmaktadır. Düzenlemeyle Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan fon ve ortaklıklarının portföy işletmeciliğinden doğan kazançlarının fon ve ortaklık bünyesinde tevkif suretiyle vergilendirilmesi yerine yatırımcılar nezdinde (dışardan) vergilendirilmesi uygulamasına geçilmiş bulunmaktadır.

(ç) bendiyle, yatırım fon ve ortaklıklarının dışardan vergilendirilmesi uygulamasına geçilmesiyle birlikte bu fon ve ortaklıkların portföy işletmeciliği kazançları üzerinden yapılacak tevkifat oranı sıfıra indirilmekte, böylece mükerrer vergilendirme önlenmiş olmaktadır.

(d) bendiyle, yapılan düzenlemelerin 1.1.2006 tarihinden sonra ihraç edilen devlet iç borçlanma senetleriyle bu tarihten sonra iktisap edilen menkul kıymetler ve diğer sermaye piyasası araçlarından bu kanunun yürürlüğe girmesinden sonra sağlanan kazanç ve iratlar bakımından geçerli olacağı hüküm altına alınmaktadır.

(e) bendiyle, gerçek kişiler hariç yerli ve yabancı kurumların aralarında yapacakları vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinden doğan kazançlar bakımından 2006 yılı sonuna kadar geçerli olan düzenleme sürekli hale getirilmektedir.

(f) bendiyle, maddede yer alan oranları her bir kazanç ve irat türü itibarıyla, yatırım fonlarının katılma belgelerinin fona iade edilmesinden elde edilen kazançlar için fonun portföy yapısına göre ayrı ayrı sıfıra kadar indirme veya bir katına kadar artırma konusunda Bakanlar Kurulu’na yetki verilmektedir.”

Madde 3- Yürürlük maddesidir.

Madde 4- Yürütme maddesidir.